

Poruka Svetog Oca Franje za korizmu 2016.

"Milosrđe mi je milo, a ne žrtva" (Mt 9, 13).

Djela milosrđa u jubilejskom hodu

Draga braćo i sestre,

1. Marija – slika Crkve koja evangelizira zato što je evangelizirana

U buli najave Jubileja uputio sam poziv da se “korizmu u ovoj jubilejskoj godini živi intenzivnije kao povlašteno vrijeme u kojem će se slaviti i iskusiti Božje milosrđe” (Misericordiae vultus. Lice milosrđa, 17). S pozivom na slušanje Božje riječi i na sudjelovanje u inicijativi “24 sata za Gospodina” htio sam istaknuti da na prvome mjestu treba biti pobožno slušanje Božje riječi, napose one izrečene po prorocima. Božje milosrđe je naime navještaj svijetu: ali taj je navještaj svaki kršćanin pozvan osobno iskusiti. To je razlog zbog kojeg ću u korizmi slati misionare milosrđa da budu za sve konkretni znak Božje blizine i opraštanja.

Pošto je prihvatila Radosnu vijest koju joj je uputio arkandeo Gabriel, Marija je, u Magnificat, proročki opjevala Božje milosrđe kojom ju je Bog unaprijed izabrao. Nazaretska Djevica, Josipova zaručnica, postaje tako savršena slika Crkve koja evangelizira zato jer je Duh Sveti, koji je njezino djevičansko krilo učinio plodnim, nju samu evangelizirao i neprestano je evangelizira. U proročkoj tradiciji, milosrđe je naime usko povezano, već na etimološkoj razini, upravo s majčinskom utrobom (rahamin) kao i s velikodušnom, vjernom i suosjećajnom dobrotom (hesed), koja se očituje u bračnim i rodbinskim odnosima.

2. Božji savez s ljudima: povijest milosrđa

Otajstvo Božjeg milosrđa otkriva se tijekom povijesti saveza između Boga i njegova naroda Izraela. Bog se, naime, uvijek pokazuje bogat milosrđem, spreman u svakoj prilici izliti na svoj narod nježnost i suosjećanje koji izviru “iz njedara”, osobito u najdramatičnijim trenucima kad narod svojom nevjerom prekida vezu saveza i savez treba čvršće utvrditi u pravdi i istini. Postrijedi je prava i istinska drama ljubavi, u kojoj Bog igra ulogu oca i iznevjerenog zaručnika, dok Izrael igra ulogu nevjernog sina/kćeri i zaručnice. Upravo obiteljske slike – kao u Hošeinu slučaju (usp. Hoš 1-2) – pokazuju do kojeg se stupnja Bog želi vezati uz svoj narod.

Ta drama ljubavi postiže svoj vrhunac u utjelovljenom Sinu. U njemu Bog izlijeva svoje beskrajno milosrđe u tolikoj mjeri da ono postaje “utjelovljeno milosrđe” (Misericordiae vultus. Lice milosrđa, 8). Kao čovjek, Isus iz Nazareta je naime po svemu dijete Izraela i to dotle da utjelovljuje onaj savršeni posluš Bogu koji se traži od svakog pripadnika izraelskog

naroda u Shema, koji je i danas srž Božjeg saveza s Izraelom: “Čuj, Izraele! Gospodin je Bog naš, Gospodin je jedan! Zato ljubi Gospodina, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom!” (Pnz 6, 4-5). Božji Sin je Zaručnik koji čini sve ne bi li pridobio ljubav svoje Zaručnice, uz koju ga veže bezuvjetna ljubav koja postaje vidljivom u svadbi s njom u vječnosti.

To je živo srce apostolske kerygme, u kojoj Božje milosrđe ima središnje i temeljno mjesto. Ona je “ljepota Božje spasiteljske ljubavi očitovane u Isusu Kristu umrlom i uskrsлом” (apost. pob. Evangelii gaudium. Radost evanđelja, 36), onaj prvi navještaj koji “moramo uvijek iznova slušati na razne načine i koji se mora uvijek iznova naviještati u katehezi” (isto, 164). Milosrđe dakle “izražava način na koji Bog postupa s grešnikom, nudeći mu novu priliku da prizna svoj grijeh, za njega se pokaje, obrati se i vjeruje” (Misericordiae vultus, 21), ponovno uspostavljajući, upravo na taj način, odnos s njim. U Isusu raspetom Bog ide tako daleko da želi doći do grešnika bez obzira koliko se ovaj od njega udaljio, upravo tamo gdje se izgubio i udaljio od njega. I to čini u nadi da će moći tako konačno raznježiti otvrdnulo srce svoje Zaručnice.

3. Djela milosrđa

Božje milosrđe preobražava čovjekovo srce i daje mu iskusiti vjernu ljubav i tako ga osposobljava da i on sam bude milosrdan. Uvijek je novo čudo da se Božje milosrđe može širiti u životu svakog od nas, potičući nas na ljubav prema bližnjemu i oživljavajući ono što tradicija Crkve naziva tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa. Ona nas podsjećaju da se naša vjera izražava u konkretnim i svakodnevnima djelima kojima je cilj pomoći našem bližnjemu u tijelu i u duhu: hraniti ga, odjenuti, utješiti, odgojiti. Zato sam izrazio želju “da kršćanski narod, tijekom Jubileja, razmišlja o tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa. Na taj će se način probuditi naša svijest, koja je previše često uspavana pred dramom siromaštva. Ulazimo također sve više u srž evanđelja, gdje Bog siromašnima na poseban način iskazuje svoju milosrdnost” (isto, 15). U siromahu, naime, Kristovo tijelo “ponovno postaje vidljivo u tijelu mučenih, ranjenih, bičevanih, pothranjenih, prognanih... kako bismo ga prepoznali, dotakli i za nj se brižno skrbili” (isto). Nečuven je i skandalozan misterij činjenica da se u povijesti nastavlja patnja Nevinog Jaganjca, tog gorućeg grma nezaslužene ljubavi pred kojim možemo poput Mojsija samo izuti obuću (usp. Izl 3, 5); to više kad je siromah brat ili sestra u Kristu koji trpe zbog svoje vjere.

Pred tom ljubavlju snažnom poput smrti (usp. Pj 8, 6), najbjeđenijim se siromahom pokazuje onaj koji ne prihvaća da ga se takvim promatra. Vjeruje da je bogat, ali je zapravo najsiromašniji od svih siromaha. On je to zato što je rob grijeha, koji ga tjera da koristi bogatstvo i moć ne zato da služi Bogu i drugima, već zato da zatomi u sebi duboku svijest da i on sam nije ništa drugo već siromašni prosjak. I što su veća moć i bogatstvo kojim raspolaže, to većom može postati ta lažna zaslijepljenost. On ide čak tako daleko da ne želi

ni vidjeti siromašnog Lazara koji prosi pred vratima njegove kuće (usp. Lk 16, 20-21), koji je slika Krista koji u siromašnima prosi naše obraćenje. Lazar je mogućnost obraćenja koju nam Bog pruža a koju možda ne vidimo. A ta zaslijepljenost ide ruku pod ruku s oholim delirijem svemoći, u kojem zlokobno odzvanja onaj đavolski “bit ćete kao bogovi” (Post 3, 5) koji je korijen svakoga grijeha. Taj delirij može poprimiti također društvene i političke oblike, kao što su to pokazali totalitarizmi 20. stoljeća, i kao što to pokazuju ideologije jednodomlja i tehnouznanosti, koji teže tome da učine Boga nevažnim a čovjeka svedu na mnoštvo koje treba instrumentalizirati. Mogu to danas pokazati također strukture grijeha vezane uz model lažnog razvoja utemeljenog na idolatriji novca, koja dobrostojeće pojedince i najbogatija društva čini ravnodušnima prema sudbini siromašnih, te im zatvaraju svoja vrata i ne žele ih čak ni vidjeti.

Korizma u ovoj jubilejskoj godini je, dakle, za sve pogodno vrijeme da mogu konačno izaći iz svoje egzistencijalne otuđenosti zahvaljujući slušanju Božje riječi i djelima milosrđa. Ako tjelesnim djelima milosrđa dotičemo Kristovo tijelo u braći i sestrama potrebitim hrane, odjeće, stana, pohoda, duhovna djela – savjetovati, poučavati, opraštati, opominjati, moliti – izravnije se dotiču naše grešnosti. Zato se tjelesna i duhovna djela nikada ne smije razdvajati. Naime, upravo dotičući u bijedniku tijelo rassetog Isusa grešnik može primiti na dar svijest da je on sâm siromašni prosjak. Na taj način i “oholi”, “moćni” i “bogati” o kojima se govori u Magnificat imaju priliku osjetiti da su nezasluženo ljubljani od Rassetoga, koji je također za njih umro i uskrsnuo. Jedino je u toj ljubavi odgovor na onu žeđ za neprolaznom srećom i ljubavlju koju se čovjek zavarava da može utažiti idolima znanja, moći i posjedovanja. Ali uvijek ostaje opasnost da, zbog sve veće zatvorenosti Kristu, koji u siromahu nastavlja kucati na vrata njihova srca, oholi, bogati i moćni na kraju sami sebe osude na pad u onaj vječni bezdan samoće koji je pakao. Eto zašto iznova odzvanja za njih, kao i za sve nas, ozbiljna Abrahamova opomena: “Imaju Mojsija i Proroke! Njih neka poslušaju!” (Lk 16, 29). Taj će nas djelatni posluš pripraviti na najbolji način za proslavu konačne pobjede nad grijehom i smrću sada već uskrslog Zaručnika, koji želi očistiti svoju Zaručnicu, u iščekivanju njegova dolaska.

Nemojmo izgubiti ovo vrijeme korizme pogodno za obraćenje! Molimo za to obraćenje po majčinskom zagovoru Djevice Marije, koja je prva, pred veličinom Božjeg milosrđa koje joj je bilo besplatno darovano, prepoznala vlastitu malenost (usp. Lk 1, 48), priznavši se poniznom službenicom Gospodnjom (usp. Lk 1, 38).

Iz Vatikana, 4. listopada 2015.
Blagdan svetog Franje Asiškog

Franjo